

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

2017 yılında Torunlar Holdinge ait Başkent Doğalgaz Dağıtım A.Ş tarafından Kızılay Derneğine yapılan 8 milyon dolar tutarındaki bağışın, Kızılay tarafından 75 bin doları alınarak geriye kalan 7 milyon 925 bin dolarını ise yurtlarında çocukların istismara uğradığı iddiaları olan Ensar Vakfı'na aktarılması Kızılay derneğinin şirketlerin vergi kaçırmasına aracılık eden bir paravan şirkete dönüştüğünü ortaya çıkarmıştır. 2017 senesinde yapılan bu bağışın 2020 senesinde ortaya çıkmasıyla beraber derneğin başka şirketlerin de vergi kaçırmak dahil olmak üzere farklı faydalar sağlamak üzere “şartlı bağış” adı altında farklı kurumlar üzerinden dolaştırılarak bağış yapılmasında aracılık edip etmediği konusunda; Anayasa'nın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca, bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz. 04.02.2020

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Torunlar Holdinge ait olan Başkent Doğalgaz Dağıtım A.Ş tarafından 2017 yılında Kızılay Derneği'ne yapılan 8 milyon dolarlık bağışın, 75 bin dolarının Kızılay Derneği tarafından alınması ve geriye kalan 7 milyon 925 bin dolarlık kısmının ise dernek üzerinden Ensar Vakfına yurt inşaatı yapılması amacıyla aktarılması kamu yararına faaliyette bulunan bir derneğin bu ayrıcalığını halk için değil amacı kâr olan şirketlerin ve çıkar çevrelerinin lehine kullandığının açık bir göstergesidir.

Kızılay Derneğinin sadece yurt içinde değil, yurt dışında da faaliyette bulunan uluslararası bir dernek olduğu düşünüldüğünde haliyle dernek gelirleri de sadece yurt içindeki bağışlar olmayacaktır. Kızılay Derneği yönetmeliğinde, derneğe gelir sağlayacak işletmeler kurma,

buradan gelir sağlama hakkı tanınmıştır ayrıca dernek kamu yararına faaliyette bulunduğu için de yapılan bağış sahiplerine vergi muafiyeti ve istisnası da sağlanmaktadır. Bu durumda Başkent Doğalgaz Dağıtım AŞ. doğrudan Ensar vakfına bağış yapmış olsaydı şirketin kazancının ancak yüzde 5'ini geçmeyen kısmını gider olarak vergiden mahsup edebilecekken “şartlı bağışta” bulunarak Kızılay Derneği üzerinden çıkar sağlamıştır.

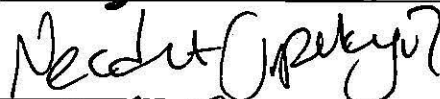
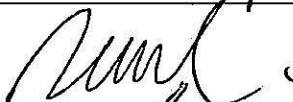
Kızılay Derneği'nin tüzüğünde “şartlı bağış” adı altında yapılan bağışı devretme, satma, aracılık etme hakkı da bulunmamaktadır.

Kızılay Derneği hakkında 1999 Marmara depreminden bu yana usulsüzlük iddiaları bulunmaktadır. Dönemin başkanı ve yönetimi; fahiş maaşlar, usulsüz alımlar, lükse dayalı tüketim vb. nedenler ile soruşturma geçirmiş, başkan ve yöneticiler değiştikten sonra da aynı iddialar devam etmiştir. Yine 2016 yılında Kurban Bayramı için 70 binin üzerinde bağışçıdan tahsilat yapılmasına rağmen 52 bin hisse için kurban kesildiği, kalan hisselerin kesilmediği ve yardımların Yeryüzü Doktorları gibi dernek, vakıf ve organizasyonlara nakit olarak aktarıldığı iddiaları bulunmaktadır. Yine Kızılay yöneticilerinin araç, malzeme, bina alımı ve bina kiralanması gibi konularda denetimsiz biçimde fahiş harcamalar yapması araştırılması gereken iddialar arasında yer almaktadır.

Kızılay Genel Müdürü, birim genel müdürleri, genel müdür yardımcıları ile dernek bünyesinde kurulan çok sayıda şirketin yöneticilerinin, direktör ve CEO'larının maaşları da yine açıklanması gereken bir başlık olarak gündemde yer almıştır.

Diğer bir araştırılması gereken konu da ülkemizde başta TÜRGEV olmak üzere ENSAR gibi vakıflara vergi kaçırmak dâhil olmak üzere farklı faydalar sağlamak amacıyla yapılan bağışların miktarı ve hangi şirketler tarafından yapıldığıdır.

Kızılay Derneğinin kurumsal yönetim ilkeleri arasında da yer alan, başkan ve yöneticilerin hem faaliyetleri hem de mali ve iktisadi hesapları boyutunda hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkelerine uymak zorundadır. Ayrıca Kızılay Derneği üzerinden hangi şirketler hangi vakıf ve derneklere bağışta bulunarak vergi kaçırıyor ve “şartlı bağış” adı altında Kızılay Derneği neye aracı kılınıyor bunların araştırılması ve sorumluların gerekli cezaları alması şarttır.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
3	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
4	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
5	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
7	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
8	SAİT DEDE	HAKKARİ	
9	HABİP EKSİK	İĞDIR	
10	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
11	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
12	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
14	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
15	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
16	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
17	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	
18	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
19	NİMETULLAH ERDOĞMUŞ	ŞANLIURFA	
20	TAYİP TEMEL	VAN	